

Nauki historycznoprawne na Wydziałach Prawa i Administracji. Struktury-kadra-kierunki badań-dydaktyka

Poniżej zamieszczamy odpowiedzi na ankietę, które stanowiły podstawę przedstawionego wyżej opracowania i są jego uzupełnieniem. Mimo ponawianych próśb nie otrzymaliśmy niestety wszystkich danych, dlatego obraz środowiska nie jest kompletny. Dziękujemy serdecznie wszystkim, którzy odrywając się od innych zajęć, zareagowali na naszą prośbę i nadesłali materiały. Przedstawiamy odpowiedzi dotyczące następujących zagadnień: struktura i skład osobowy (A), główne kierunki badań naukowych (zrealizowane i realizowane) oraz ważniejsze publikacje książkowe ostatniej dekady (B), dydaktyka przedmiotów podstawowych i fakultatywnych (C). Zagadnień tych dotyczą II, III, IV i V część opracowania. Ponieważ otrzymaliśmy odpowiedzi o różnym stopniu szczegółowości, dane dotyczące niektórych środowisk nie są pełne.

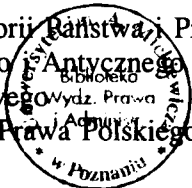
WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI UNIwersYTETU WARSZAWSKIEGO

A. Struktura i skład osobowy

INSTYTUT HISTORII PRAWA

- Dyrektor prof. dr hab. Maria Zabłocka
- Wicedyrektor dr Andrzej Zakrzewski

1. Katedra Powszechnej Historii Państwa i Prawa
2. Katedra Prawa Rzymskiego i Antycznego
3. Katedra Prawa Wyznaniowego
4. Zakład Historii Państwa i Prawa Polskiego



5. Pracownia Bibliografii Historyczno-Prawnej

6. Pracownia Dziejów Kultury Prawnej

Poza Instytutem usytuowana jest Katedra Historii Doktryn Politycznych i Prawnych (brak danych).

Katedra Powszechnej Historii Państwa i Prawa

Kierownik: prof. dr hab. Katarzyna Sójka-Zielińska

prof. dr hab. Grażyna Bałtruszajtys

dr Marzenna Paszkowska

dr Jerzy Kolarzowski

mgr Karol Rajewski (wykładowca)

Doktoranci: mgr Paweł Leszczyński

mgr Andrzej Bielecki

Katedra Prawa Rzymskiego i Antycznego

Kierownik: prof. dr hab. Witold Wołodkiewicz

prof. dr hab. Maria Zabłocka

dr Agnieszka Kacprzak

dr Jerzy Krzynówek

dr Franciszek Longchamps de Bérier

Doktoranci: mgr Zuzanna Służewska

mgr Jakub Urbanik

Katedra Prawa Wyznaniowego

Kierownik: prof. dr hab. Michał Pietrzak

mgr Paweł Borecki

mgr Robert Jastrzębski (doktorant)

Zakład Historii Państwa i Prawa Polskiego

Kierownik: p.o. prof. dr hab. Michał Pietrzak

prof. dr Juliusz Bardach (1/4 etatu)

doc. dr Jerzy Senkowski (1/2 etatu)

dr Romuald Kraczkowski

dr Wojciech Kulisiewicz (1/2 etatu)

dr Anna Rosner

dr Zbigniew Szcząska (1/2 etatu)

dr Andrzej Zakrzewski

mgr Wanda Sudnik (st. spec. nauk.-tech.)

mgr Roman Sobotka (doktorant)

Pracownia Bibliografii Historyczno-Prawnej

Kierownik prof. dr hab. Maria Zabłocka

Pracownia Dziejów Kultury Prawnej

Kierownik prof. dr hab. Marek Wąsowicz

B. Główne kierunki badań naukowych:

1. Dzieje myśli politycznej i prawnej
2. Dzieje instytucji państwowych
3. Węzłowe problemy historii prawa cywilnego i karnego
4. Nauczanie prawa w XVIII-XX wieku
5. Bibliografia historyczno-prawna
6. Dzieje kultury prawnej.

Monografie z lat 1990-2000

J. Bardach, *O Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Dzieje związku Polski z Litwą do schyłku XVIII wieku*. Seria: „Dzieje narodu i państwa polskiego”, Kraków 1998.

J. Bardach, *Statuty litewskie a prawo rzymskie*. Warszawa 1999 (także w: Łacina w Polsce, Zeszyty nauk. OBTA UW nr 7-9. Pomniki prawa doby Renesansu w Europie Środkowo-Wschodniej, Warszawa 1999, s. 9-166).

R. Kraczkowski, *Dekretowanie ustaw w Polsce w latach 1918-1926*, Warszawa 1994.

F. Longchamps de Bérier, *Il fedecommesso universale nel dritto romano classico*, Warszawa 1997.

M. Pietrzak, *Demokratyczne świeckie państwo prawa*, Warszawa 2000.

A. Rosner, M. Wąsowicz, *Sejm Polski 1493-1993*, Warszawa 1995.

K. Sójka-Zielińska, *Drogi i bezdroża prawa. Szkice z historii kultury prawnej Europy*. Seria: „Zrozumieć Europę”, Wrocław-Warszawa 2000.

W. Wołodkiewicz, *Prawoznawstwo w poglądach i ujęciu Encyklopedystów*. Warszawa 1990.

M. Zabłocka, *Ustawa XII tablic. Rekonstrukcje doby Renesansu*. Warszawa 1998.

Prace zbiorowe:

Dzieje Sejmu Polskiego, t. I, Warszawa 1993 (red. nauk. i współautor J. Bardach).

Prawo wczoraj i dziś. Studia ofiarowane prof. dr hab. Katarzynie Sójce-Zielińskiej, Warszawa 2000, (red. nauk. G. Bałtruszajtys).

Parlamentaryzm w Polsce we współczesnej historiografii, Warszawa 1995 (współautor i red. nauk. J. Bardach przy współpracy W. Sudnik).

Parlament-Prawo-Ludzie. Studia ofiarowane profesorowi Juliuszowi Bardachowi w sześćdziesięciolecie pracy twórczej. Warszawa 1996 (red. nauk. S. Russocki i W. Sudnik).

Le droit romain et le monde contemporain. Mèlanges à la memoire de Henryk Kupiszewski. Varsovie 1996 (red. nauk. W. Wołodkiewicz i M. Zabłocka).

Au de la des frontières. Mèlanges de droit romain offerts a Witold Wołodkiewicz, t. I-II, Warszawa 2000 (red. nauk. M. Zabłocka i J. Krzynówek, J. Urbanik, Z. Służewska).

C. Dydaktyka

Przedmioty podstawowe na studiach stacjonarnych i wieczorowych wykładane są w tym samym zakresie merytorycznym i wymiarze godzinowym. Zajęcia nie są obowiązkowe, ale formalnie każdy student przypisany jest do określonej grupy.

A. Przedmioty podstawowe:

1. Powszechna Historia Państwa i Prawa
 - wykład przez 2 semestry w wymiarze 60 godzin
 - konsultacje w wymiarze 60 godzin dla każdej grupy
2. Prawo Rzymskie i Antyczne
 - wykład przez 2 semestry w wymiarze 60 godzin
 - konsultacje w wymiarze 60 godzin dla każdej grupy
3. Historia Państwa i Prawa Polskiego
 - wykład przez 2 semestry w wymiarze 60 godzin

Po sesji zimowej organizowane są dla zainteresowanych studentów, z wszystkich trzech przedmiotów, kolokwia, których zaliczenie upoważnia do zdawania egzaminów przed terminem.

B. Przedmioty fakultatywne przeznaczone dla studentów III-V roku studiów w wymiarze 30 godzin w cyklu semestralnym, ustalane corocznie:

1. Wykłady monograficzne (przykładowo w roku akad. 1999/2000):
 - a. Europejskie kodyfikacje karne czasów nowożytnych
 - b. Wielkie kodyfikacje cywilne
 - c. Łacina w terminologii prawniczej
 - d. Prawo wyznaniowe
 - e. Historia praw człowieka i obywatela
 - f. Rzymskie prawo rodzinne
 - g. Prawo rzymskie a współczesna kultura prawna
 - h. Kanoniczne prawo karne
 - i. Kanoniczne procesy małżeńskie
 - j. Położenie prawne Żydów w dawnej Rzeczypospolitej.

2. Konwersatoria:

- a. Dzieje konstytucjonalizmu i parlamentaryzmu polskiego w XX w.
- b. Europejskie prawo wyznaniowe
- c. Prawo w komediach Plauta
- d. Spadki w prawie rzymskim i współczesnym
- e. Żydowska gmina wyznaniowa
- f. Rozwój kontroli konstytucyjności prawa
- g. Powstanie nowoczesnych narodów i państw XIX-XX w. (Litwa, Białoruś, Słowacja)
- h. Wolność słowa w prawie amerykańskim
- i. Źródła rzymskie o prawno-prywatnej działalności pretora
- j. Ustrój Związku Radzieckiego (1917-1936)
- k. Praktyka sądownictwa polskiego w XVIII-XX w.

**WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI UNIWERSYTETU
JAGIELLOŃSKIEGO****A. Struktura i skład osobowy:**

1. Katedra Prawa Rzymskiego
2. Katedra Historii Prawa Polskiego
3. Katedra Historii Prawa Kościelnego
4. Katedra Powszechnej Historii Państwa i Prawa
5. Katedra Historii Administracji i Myśli Administracyjnej
6. Katedra Historii Doktryn Politycznych i Prawnych
7. Katedra Współczesnych Ruchów i Doktryn Politycznych
8. Katedra Historii Polskiej Myśli Politycznej
9. Pracownia Wydawnictw Źródłowych (przy Katedrze Historii Prawa Polskiego)

Katedry 6-8 wchodzi w skład Instytutu Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych, który w roku 2002 ma przestać być częścią Wydziału Prawa i Administracji i stać się podstawą nowego Wydziału.

Katedra Prawa Rzymskiego

Kierownik: prof. dr hab. Wiesław Litewski
prof. dr hab. Janusz Sondel
dr Andrzej Kremer
dr Jarosław Reszczyński
mgr Tomasz Palmirski
mgr Mariusz Ząber
mgr Łukasz Marzec (doktorant)

Katedra Historii Prawa Polskiego

Kierownik: prof. dr hab. Wacław Uruszczak
prof. dr hab. Stanisław Płaza (1/3 etatu)
dr Dorota Malec
dr Izabela Lewandowska-Malec
mgr Władysław Pęksa
mgr Bartłomiej Migda
Doktoranci: mgr Anna Zarzycka
mgr Monika Kober

Katedra Historii Prawa Kościelnego

Kierownik: prof. dr hab. Wacław Uruszczak
dr Zdzisław Zarzycki
mgr Jacek Wilk (doktorant)

Katedra Powszechnej Historii Państwa i Prawa

Kierownik: dr hab. Kazimierz Baran
prof. dr hab. Stanisław Grodziski (do X 1999 Kierownik Katedry)
dr hab. Andrzej Bryk
dr Andrzej Dziadzio
mgr Marcin Kwiecień
mgr Marian Małecki

Katedra Historii Administracji i Myśli Administracyjnej

Kierownik: p.o.: doc. dr hab. Jerzy Malec
prof. dr hab. Ludwik Łysiak
mgr Michał Hładaj
mgr Paweł Cichoń

Katedra Historii Doktryn Politycznych i Prawnych

Kierownik: prof. dr hab. Michał Jaskólski
prof. dr hab. Marek Waldenberg
dr hab. Krystyna Chojnicka
dr Włodzimierz Bernacki
dr Bogdan Szlachta
mgr Arkady Rzegocki
mgr Iwona Barwicka-Tylek

Katedra Współczesnych Ruchów i Doktryn Politycznych

Kierownik: prof. dr hab. Wiesław Kozub-Ciembroniewicz
dr hab. Bogusław Bednarczyk
dr hab. Marian Bębenek
dr hab. Barbara Stoczewska

Katedra Historii Polskiej Myśli Politycznej

Kierownik: prof. dr hab. Jacek M. Majchrowski
dr Bożena Bankowicz
dr Antoni Dudek
dr Jan Wiszniewski

Pracownia Wydawnictw Źródłowych

Kierownik: prof. dr hab. Stanisław Grodziski (1/3 etatu)
mgr Irena Dwornicka (pracownik naukowo-techniczny).

B. Główne kierunki badań naukowych:

1. Dydaktyka prawa rzymskiego. Studia nad procesem rzymsko-kanonicznym. Badania nad łaciną średniowieczną w Polsce. Rzymski proces karny. Recepja prawa w Polsce i innych państwach europejskich.
2. Historia źródeł prawa w Polsce średniowiecznej i nowożytnej. Dzieje kodyfikacji prawa w dawnej Polsce. Instytucje ustrojowe dawnej Polski. Historia parlamentaryzmu. Historia sądownictwa i prawo sądowe. Dzieje ziem polskich pod zaborami oraz w okresie II Rzeczypospolitej. Historia prawa i administracji w Polsce po II wojnie światowej. Ustawodawstwo dotyczące ochrony przyrody w Polsce międzywojennej. Notariat w II RP.
3. Historia źródeł prawa kanonicznego. Dzieje średniowiecznego prawa kanonicznego. Prawo wyznaniowe Rzeczypospolitej. Mażeńskie prawo kanoniczne. Prawne modele stosunków państwo-Kościół. Status prawny organizacji katolickich.
4. Źródła prawa w Europie średniowiecznej i nowożytnej, ze szczególnym uwzględnieniem Anglii, Austrii, Niemiec, Francji i Włoch. Parlamentaryzm w Polsce, Anglii i Stanach Zjednoczonych. Historia sądownictwa w Anglii. Prawo rzymskie i jego wpływ na prawo polskie. Dzieje myśli politycznej Historia procesu w Anglii i Francji.
5. Realizacja wydawnictw źródłowych.
6. Historia myśli administracyjnej XVIII i XIX wieku. Dzieje federalizmu polskiego i europejskiego. Sądownictwo administracyjne. Historia administracji nowożytnej. Sądownictwo wyższe prawa niemieckiego w Polsce. Prawo administracyjne II RP.

Publikacje książkowe z lat 1990-2000:

- W. Litewski, *Rzymskie prawo prywatne*, Warszawa 1990, wyd. IV 1999.
– *Słownik encyklopedyczny prawa rzymskiego*, Kraków 1998.
– *Der römisch-kanonische Zivilprozess nach den älteren ordines iudicarii*, t. I i II, Kraków 1999.
- J. Sondel, *Słownik łacińsko-polski dla prawników i historyków*, Kraków 1997.
- J. Reszczyński, T. Palmirski, R. Pabis, *Prawo rzymskie. Repetytorium*, Kraków 1999.
- W. Uruszczak, S. Grodziski, I. Dwornicka, *Volumina Constitutionum T. I: 1493-1549, Volumen I: 1493-1526*, Warszawa 1996.
- W. Uruszczak, *Korektura praw z 1523 r. Studium historycznoprawne*, t. I, Kraków 1990, t. II *Prawo karne*, Warszawa-Kraków 1991.
– *Państwo pierwszych Jagiellonów 1386-1444*, Warszawa 1999
- S. Płaza, *Historia prawa w Polsce na tle porównawczym*. Część I: X-XVIII, Kraków 1997
– *Historia prawa w Polsce*. Część II: *Polska pod zaborami*, Kraków 1993 (wyd. I), Kraków 1998 (wyd. II)
- D. Malec, *Najwyższy Trybunał Administracyjny 1922-1939*, Kraków 1999
- S. Grodziski, *Sejm krajowy galicyjski 1861-1914*, t. I-II, Warszawa 1993;
– *Franciszek Józef I*, wyd. III, Wrocław 1990;
– *Habsburgowie. Dzieje dynastii*, Wrocław 1998;
– *Porównawcza historia ustrojów państwowych*, Kraków 1998;
– *Wzdłuż Wisły, Dniestru i Zbrucza. Wędrowki po Galicji*, Kraków 1998;
– *Polska w czasach przełomu 1764-1815*, Kraków 1999.
- K. Baran, *Z dziejów prawa karnego Anglii. Między Renesansem a Oświeceniem XVI-XVIII w.*, Kraków 1996;
– *Strony procesowe przed angielskimi sądami karnymi doby Tudorów i wczesnych Stuartów (do 1640 r.)*, Kraków 1994;
– *Przestępstwa przeciwko państwu w dziejach Anglii. Między średniowieczem a współczesnością* (monografia w druku).
- L. Łysiak, *Ius supremum Magdeburgense castri Cracoviensis 1356-1794. Organisation, Tätigkeit und Stellung des Krakauer Oberhofs in der Rechtsprechung Altpolens*, Frankfurt am Main 1990;
– *Decreta Iuris Supremi Magdeburgensis. Die Rechtsprüche des Oberhofs des deutschen Rechts auf der Burg zu Krakau 1456-1481*, Frankfurt am Main 1995;
– *Decreta Iuris Supremi Magdeburgensis castri Cracoviensis. Die Rechtsprüche des Oberhofs des deutschen Rechts auf der Burg zu Krakau*, Bd. 2: 1481-1511, Frankfurt am Main 1997.
- J. Malec, *Szkice z dziejów federalizmu i myśli federalistycznej w czasach nowożytnych*, Kraków 1999;
- J. Malec, D. Malec, *Historia administracji nowożytnej*, Kraków 1996.

- A. Dziadzio, D. Malec, *Historia prawa. Prawo karne w świetle źródeł*, Kraków 1997;
– *Historia prawa. Proces i wymiar sprawiedliwości w świetle źródeł*, Kraków 2000.
- A. Bryk, *The origins of Constitutional Government: Higher law the sources of judicial review*, Kraków 1999;
– *Demokracja amerykańska*, Oficyna Literacka 1999;
- A. Bryk, *The limits to arbitrary government: Edward Coke and the search for fundamental law*, Kraków 1995.
- I. Kwiatkowska, *Pozwolenie na małżeństwo w prawie francuskim XVI–XVIII w.*, Kraków 1993.
- M. Małecki, *Proces templariuszy we Francji (1307-1314)*, Kraków 1998;
– *Konstancja – księżna wodzisławska i jej księstwo*, Wodzisław Śl. 1997.
- M.M. Waldenberg, *Kwestie narodowe w Europie Środkowo-Wschodniej*, Warszawa 1992, wyd. II poszerzone, Warszawa 2000.
- B. Szlachta, *Z dziejów polskiego konserwatyzmu*, Kraków 2000;
– *Konserwatyzm. Z dziejów tradycji myślenia o polityce*, Kraków-Warszawa 1998; *Ład, Kościół, Naród*, Kraków 1996.
- B. Stoczewska, *Litwa, Białoruś, Ukraina w myśli politycznej Leona Wasilewskiego*, Kraków 1998;
- J. Wiszniewski, „*Tygodnik Warszawski*” 1945-1948, Kraków 1998.
- W. Bernacki, *Jednostka, naród, niepodległość. Myśl polityczna demoliberałów galicyjskich 1882-1905*, Kraków 1997.
- A. Dudek, *Pierwsze lata III Rzeczypospolitej 1989-1995*, Kraków 1997;
– *Państwo i Kościół w Polsce 1945-1970*, Kraków 1995;
– *Walki uliczne w PRL 1956-1989*, Kraków 1992;
– *Bolesław Piasecki* (współaut.), Warszawa 1990.
- W. Kozub-Ciembroniewicz, *Doktryny włoskiego faszyzmu i antyfaszyzmu w latach 1922-1939*, Warszawa 1992;
- K. Chojnicka, *Nauka społeczna Kościoła od Leona XIII do Piusa XII*, Kraków 1993.
- M. Jaskólski, *Konserwatyzm – nacjonalizm. Konfrontacje ideowe pomiędzy konserwatystami krakowskimi a demokracją narodową przed 1914 r.*, Kraków 1989;
– *Kaduceus polski*, Warszawa 1990;
- J.M. Majchrowski, *Pierwszy ułan II Rzeczypospolitej*, Warszawa 1992;
– *Ulubieniec cezara*, Warszawa 1990;
– *Kto kim był w II Rzeczypospolitej* (redakcja), Warszawa 1994;
– *Stanisław Car. Polska koncepcja autorytaryzmu* (Wstęp, wybór i opracowanie), Warszawa 1996

Prace zbiorowe:

- *Szkice z dziejów ustroju i prawa. Poświęcone pamięci Ireny Malinowskiej Kwiatkowskiej*, red. M. Kwiecień, M. Małecki, Kraków 1997;

- *Dawne prawo i myśl prawnicza. Prace historyczno-prawne poświęcone pamięci Wojciecha Marii Bartla*, red. J. Malec i W. Uruszczak, Kraków 1995;
- *Parlamentaryzm i prawodawstwo przez wieki. Prace dedykowane Prof. Stanisławowi Płazie w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, pod red. J. Malca i W. Uruszczaka, Kraków 1991;
- *Prawo wyznaniowe* (Wprowadzenie i opracowanie W. Uruszczak), Kraków 1997;
- Adam Vetulani, *Sur Gratien et les Décrétales*. Recueil d'études édité par Waław Uruszczak, Préface d'André Gouron, Variorum, Aldershot 1990;
- Adam Vetulani, *Institutions de l'Eglise et canonistes au Moyen Age*, Recueil d'études édité par Waław Uruszczak, Variorum, Aldershot 1991;
- *Wykłady z historii ustroju państwa i prawa na zachodzie Europy Stanisława Estreichera*, pod red. S. Grodziskiego, przy współpracy K. Barana, A. Bryka, A. Dziadzio i M. Kwietnia (w druku);
- *Złota Księga Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego*, współred. W. Uruszczak, Kraków 2000;
- *Słownik Historii Doktryn Politycznych*, pod red. M. Jaskólskiego (autorzy: W. Bernacki, K. Chojnicka, M. Jaskólski, J.M. Majchrowski, B. Szlachta, M. Waldenberg), t. 1 i 2, Warszawa 1997-1999;
- *Doktryny polityczne XIX i XX wieku*, pod red. K. Chojnickiej, W. Kozuba-Ciembronowicza, Kraków 2000;
- *Słownik historii XX w.* (B. Bankowicz, M. Bankowicz, A. Dudek), Kraków 1992;

Tematy realizowane:

Rzymska judysprudencja (W. Litewski); *Historia doktryny romanistycznej nauki prawa w Polsce* (J. Sondel); *Apelacja w rzymskim procesie karnym* (A. Kremer); *Kontrakty realne nienazwane w klasycznym prawie rzymskim w świetle kazuistyki* (A. Kremer); *Prawo procesowe w próbie kodyfikacji Macieja Śliwnickiego* (J. Reszczyński); *Wybór źródeł z prawa rzymskiego wraz z tłumaczeniem* (J. Reszczyński, T. Palmirski); *Periculum przy kontraktach realnych* (F. Fedorowicz); *Obligaciones ex quasi delicto, studia nad rzymskim prawem zobowiązań* (T. Palmirski); *Prawo rzymskie. Kazusy* (T. Palmirski, A. Wasyl); *Konwersja w prawie rzymskim* (M. Ząber); *Recepcja prawa rzymskiego w dawnym prawie angielskim* (Ł. Marzec).

Volumina Constitutionum, t. I 1493-1549, Volumen II 1527-1549, t. II 1549-1609 (S. Grodziski, W. Uruszczak, I. Dwornicka); *Księga złooczyńców Sądu Kryminalnego w Wiśniczu z lat 1629-1665* (W. Uruszczak); *Historia prawa w Polsce na tle porównawczym*, T. III: *okres międzywojenny* (S. Płaza); *Ustrój wsi i sądownictwo nad chłopami w kluczu muszyńskim XVI-XVIII w.* (S. Płaza); *Historia administracji i myśli administracyjnej* (D. Malec, J. Malec); *Historia notariatu na ziemiach polskich w okresie międzywojennym* (D. Malec); *Prawna regulacja ochrony przyrody w dwudziestolecium międzywojennym* (D. Malec); *Postulaty reformy sądownictwa szlacheckiego w I po-*

łowie XVII w. (I. Lewandowska-Malec); *Instytucja separacji małżeńskiej w świetle orzecznictwa świeckich i kościelnych sądów w Krakowie w latach 1918-2000*; *Depozyt nieprawidłowy w polskim prawie cywilnym i obrocie gospodarczym*; *Prawo wyznaniowe w Galicji w dobie autonomicznej*; *Prawo wyznaniowe w Polsce w świetle obowiązujących aktów prawnych* (Z. Zarzycki); *Senat Rzeczypospolitej Krakowskiej* (W. Pęksa); *II Statut litewski* (B. Migda); *Środki odwoławcze w procesie karnym w okręgu apelacyjnym krakowskim w Polsce międzywojennej* (M. Kober); *Unieważnienie małżeństwa w świetle orzecznictwa sądu okręgowego w Krakowie* (J. Wilk); *Próba nowelizacji prawa rzeczowego z Kodeksu Napoleona w Królestwie Polskim* (A. Zarzycka); *Inspekcja pracy w Polsce w II RP oraz w PRL* (K. Józefczyk); *Kasa chorych w II RP* (C. Kwiatkowski); *Staropolskie egzekucje w sztuce* (A. Lisak); *Przestępstwo zabójstwa w orzecznictwie krakowskiego sądu okręgowego w II RP* (A. Medwid); *Rola sędziego śledczego w procesach karnych przed krakowskim sądem apelacyjnym w II RP* (B. Piotrowska); *Rewindykacja konfiskat powstaniowych w II RP* (T. Treściński)

Prerogatywa królewska a przywilej parlamentarny w Anglii w dobie XVII-wiecznej rewolucji; *Wpływ prawa rzymskiego i kanonicznego na dawne prawo polskie* (K. Baran); *Akcja afirmacyjna w Stanach Zjednoczonych – granice interwencjonizmu państwowego* (A. Bryk); *Ochrona publicznych praw podmiotowych i wolnościowych w austriackiej monarchii konstytucyjnej 1867-1914* (A. Dziadzio); *Stosunki państwo-Kościół w Wielkim Księstwie Toskanii za panowania Piotra Leopolda 1765-1790* (M. Kwiecień); *Krzyże pokutne na ziemiach wodzisławskiej i pszczyńskiej*; *Śląsk – Pszczyna 1939 w serii „Historyczne bitwy”* (M. Małecki); *Urząd marszałkowski koronny w Rzeczypospolitej szlacheckiej* (J. Malec); *Regulacja administracyjno-prawna problematyki pojazdów mechanicznych w latach 1918-1939* (M. Hładij); *Mysł administracyjna doby Księstwa Warszawskiego* (P. Cichoń); *Słownik historii doktryn politycznych, t. 3* (zespół pod kierunkiem M. Jaskólskiego); *Stosunki narodowościowe w Europie* (zespół pod kierunkiem M. Waldenberga).

C. Dydaktyka:

Prawo rzymskie – zajęcia w II semestrze, po 45 godzin wykładów dla studentów stacjonarnych i zaocznych oraz po 30 godzin ćwiczeń, dla studentów stacjonarnych w II semestrze, dla zaocznych w I i II (Prawo).

Historia prawa w Polsce na tle porównawczym – dwa semestry na I roku. 120 godzin wykładu na studiach stacjonarnych i 96 na studiach zaocznych. 60 godzin ćwiczeń dla studentów stacjonarnych i po 16 godzin ćwiczeń dla każdej grupy studentów zaocznych (Prawo)

Historia administracji nowożytnej wykład jednosemestralny na I roku stacjonarnych i zaocznych studiów administracyjnych prowadzony w wymiarze 24 godzin.

Historia doktryn politycznych i prawnych dla studentów Wydziału Prawa jest przedmiotem fakultatywnym, do wyboru od II do IV roku studiów. Jest przedmiotem obowiązkowym na I roku Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych oraz wieczorowych studiach magisterskich Politologii.

Wykłady specjalizacyjne i monograficzne:

1. Porównawcza historia ustrojów wykładana w wymiarze 120 godzin dla studentów od II-IV roku studiów.
2. Historia administracji przedmiot do wyboru dla studentów II-V roku studiów, wykładany w wymiarze 30 godzin.
3. Rola prawa rzymskiego w kulturze prawnej Europy.
4. Historia ustrojów państw antycznych.
5. Historia prawa kościelnego.
6. Polska myśl polityczna XIX i XX w.
7. Państwo narodowe, mniejszości narodowe, ideologie narodowe.
8. Prawa człowieka.
9. Nauczanie społeczne Kościoła.

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI UNIwersYTETU WROCLAWSKIEGO

A. Struktura i skład osobowy

INSTYTUT HISTORII PAŃSTWA I PRAWA

Dyrektor Instytutu: prof. dr hab. Alfred Konieczny
 Zastępca dyrektora: prof. dr hab. Marian J. Ptak
 Zakład Powszechnej Historii Państwa i Prawa
 Zakład Historii Państwa i Prawa Polskiego
 Zakład Prawa Rzymskiego
 Zakład Historii Administracji
 Pracownia Dokumentacji Historycznej

Zakład powszechnej historii państwa i prawa

Kierownik: prof. dr hab. Edmund Klein
 prof. dr hab. Marian J. Ptak
 dr Marek Kinstler
 dr Józef Koredczuk
 mgr Paweł Wiązek
 Doktoranci: mgr Piotr Józwiak
 mgr Grzegorz Skrzypczak

mgr Arkadiusz Talik
mgr Tomasz Surma
mgr Andrzej Adamczyk

Zakład historii państwa i prawa polskiego

Kierownik: prof. dr hab. Franciszek Połomski
prof. dr hab. Kazimierz Orzechowski
prof. dr hab. Piotr Jurek
dr Stanisław Rogowski
dr Leonard Górnicki
Doktoranci: mgr Marek Podkowski
mgr Andrzej Pasek
mgr Izabela Sobczak

Zakład prawa rzymskiego

Kierownik: prof. dr hab. Edward Szymoszek
dr Ireneusz Żeber
dr Jarosław Rominkiewicz
mgr Rafał Wojciechowski

Zakład historii administracji

Kierownik: prof. dr hab. Alfred Konieczny
dr Tomasz Kruszewski
mgr Jacek Przygodzki
Doktorant: mgr Andrzej Słaboń

Pracownia dokumentacji historycznej

Kierownik: dr Tomasz Kruszewski

B. Główne kierunki badań, monografie i podręczniki wydane w ostatniej dekadzie:

- K. Orzechowski, *Podatek szacunkowy na tle systemu daninowego dawnego Śląska 1527-1740. Studium historycznoprawne*, Wrocław 1999;
– *Indykacja dominiów, poddanych i miast Śląska według „pierwszej rewizji” z 1726. Materiały do statystyczno-geograficznego opisu Śląska z pierwszej połowy XVIII wieku*, Wrocław 1995;
– *Katastry śląskiego podatku szacunkowego (1527-1740). Studium źródłoznawcze*, Wrocław 1994.
A. Konieczny, *Śląsk a wojna powietrzna lat 1940-1944*, Wrocław 1998;

- *Tormersdorf-Grüssau-Riebing. Obozy przejściowe dla ludności żydowskiej Dolnego Śląska z lat 1941-1943*, Wrocław 1997;
- *Akcja „Noc i mgła” w okupowanych przez III Rzeszę krajach zachodniej Europy*, Wrocław 1995.
- F. Połomski, *Prawo własności a tzw. rozwiązanie kwestii żydowskiej w Niemczech hitlerowskich*, Wrocław 1991.
- E. Klein, *Powszechna historia państwa i prawa*, cz. I, Wrocław 1996;
- *Historia ustroju Wielkiej Brytanii, Francji i Stanów Zjednoczonych od XVI do końca XX wieku*, Wrocław 1998.
- M.J. Ptak, *Zgromadzenia i urzędy stanowe księstwa głogowskiego od początku XIV w. do 1742*, Wrocław 1991.
- P. Jurek, *Historia państwa i prawa polskiego, Źródła prawa, sądownictwo*, wyd. II poprawione i uzupełnione, Wrocław 1996;
- *Funkcjonowanie śląskich zgromadzeń stanowych na przykładzie 1715 roku*, Wrocław 1992;
- *Śląskie pokoje krajowe*, Wrocław 1991.
- E. Szymoszek, *Iudex w literaturze procesowej XII-XIII wieku*, Wrocław 1992.
- L. Górnicki, *Prawo Trzeciej Rzeszy w nauce i publicystyce prawniczej Polski międzywojennej (1933-1939)*, Bielsko-Biała 1993;
- *Nieuczciwa konkurencja, w szczególności przez wprowadzające w błąd oznaczenie towarów lub usług i środki ochrony w prawie polskim*, Wrocław 1997.
- J. Koredczuk, *Ordynacja kryminalna Józefa I z 1707 roku. Z dziejów procesu karnego na Śląsku w pierwszej połowie XVIII wieku*, Wrocław 1999.
- T. Kruszewski, *Partia narodowosocjalistyczna na Śląsku (1933-1945). Organizacja i działalność*, Wrocław 1995;
- *Sejm prowincjonalny na Śląsku (1824-1933)*, Wrocław 2000.
- J. Rominkiewicz, *Adopcja i dziedziczenie w świetle mów Isajosa*, Wrocław 1993.
- E. Szymoszek, I. Zeber, *Rzymskie prawo prywatne*, Wrocław 1995.
- F. Połomski, P. Jurek, *Historia państwa i prawa Polski. Źródła*, Wrocław 1997.
- M.J. Ptak, M. Kinstler, *Powszechna historia państwa i prawa. Wybór tekstów źródłowych*, Wrocław 1999.

Tematy realizowane:

Skarbowość państwa i stanów; Życie polityczne śląskich stanów do połowy XVIII wieku; Prawo polskie na Śląsku do XVIII wieku; Szkoła glosatorów w polskiej literaturze historycznoprawnej; Ewolucja jednostek podziału polityczno-administracyjnego w dziejach państwa polskiego; Rola niewolnika w ateńskim prawie handlowym; Opieka nad męskim pupilami w prawie ateńskim; Prawo karne w śląskich ordynacjach ziemskich; Prawo cywilne w pracach Komisji Kodyfikacyjnej Rzeczypospolitej Polskiej

w latach 1918-1939; Gmina wiejska w Wielkopolsce w latach 1918-1939; Przestępstwa specjalne w polskim prawie karnym 1944-1950; Rada Najwyższa Tymczasowa Księstwa Warszawskiego w latach 1813-1815; Societas w twórczości glosatorów i komentatorów; Ustrój i prawo Dolnego Śląska po roku 1945; Ewolucja polskiego procesu karnego w okresie międzywojennym; Polskie sądy specjalne w latach 1939-1945; Sądownictwo księstwa opolsko-raciborskiego w latach 1521-1742; Ochrona mniejszości narodowych na Śląsku Opolskim; Organy władzy w byłym zaborze austriackim w latach 1918-1919; Polonia kanadyjska; Powstanie i ustrój Republiki Białorusi; Laicyzacja Turcji za czasów dyktatury młodo-tureckiej.

C. Dydaktyka

Powszechna historia państwa i prawa: 30 godzin wykładów i 30 godzin ćwiczeń na Studiach Stacjonarnych Prawa oraz 20 godzin wykładu na Zaocznych Studiach Prawa, w pierwszym semestrze;

Historia państwa i prawa polskiego: w I i II semestrze 45 godzin wykładów i 45 godzin ćwiczeń na Studium Stacjonarnym Prawa oraz 20 godzin wykładów na Zaocznym Studium Prawa;

Prawo rzymskie: w I i II semestrze 60 godzin wykładów i 45 godzin ćwiczeń na Stacjonarnym Studium Prawa i 20 godzin wykładu na Zaocznym Studium Prawa;

Historia administracji: w I semestrze 30 godzin wykładów i 30 godzin ćwiczeń na Stacjonarnym Studium Prawa i 12 godzin Wykładu na Zaocznym Studium Prawa.

INSTYTUT NAUK PRAWNO-USTROJOWYCH UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO

A. Struktura i skład osobowy:

Katedra historii doktryn politycznych i prawnych

Kierownik: prof. dr hab. Marek Maciejewski (od 1 X 2000 r.)

prof. dr hab. Karol Jonca (kierownik do 30 IX 2000 r.)

dr Maciej Marszał

dr Mirosław Sadowski

mgr Tomasz Szeffler

Doktoranci: mgr Ewa Kozerska

mgr Radosław Antonow

B. Tematy badań naukowych:

Historia doktryn niemieckich XX wieku; doktryna faszyzmu; ideologia konserwatywnej rewolucji w Republice Weimarskiej; ideologia antyhitlerowskiego ruchu oporu w Niemczech; historia ustroju Śląska; nauczanie społeczne Kościoła za pontyfikatu Leona XIII i Piusa IX; doktryna obozu narodowego w Polsce 1918-1939; historia gospodarcza.

Ważniejsze publikacje książkowe ostatniej dekady:

- K. Jonca, *Studia nad antyhitlerowską opozycją w Trzeciej Rzeszy* (praca zbiorowa pod red. K. Joncy), Wrocław 1990;
 – „*Noc kryształowa*” i *casus Herszela Grynszpana*, Wrocław 1992;
 – *Wysiedlenie Niemców i osadnictwo ludności polskiej na obszarze Krzyżowa-Świdnica 1945-1948* (praca zbiorowa pod red. K. Joncy), Wrocław 1997.
 M. Maciejewski, *Doktryna rewolucyjnego konserwatyzmu wobec narodowego socjalizmu 1921-1945*, Wrocław 1991;
 – *Niemieckie elity a hitleryzm*, Wrocław 1994;
 E. Kundera, *Doktryna „socjalistów z katedry” w Niemczech*, Wrocław 1998;
 K. Jonca, *Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego 1945-1995*, Wrocław 1996.

W Katedrze usytuowana jest redakcja założonego przez K. Joncę i przez niego redagowanego rocznika „*Studia nad faszyzmem i zbrodniami hitlerowskimi*”. W roku 2000 ukazał się tom XXIII.

C. Dydaktyka:

Historia doktryn politycznych i prawnych: na stacjonarnych i zaocznych Studiach Prawa w VII semestrze 60 godzin wykładu i 30 godzin ćwiczeń.

Historia gospodarcza: przedmiot obowiązkowy na kierunku Administracja i fakultatywny na Studiach Prawniczych.

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI UNIwersytetu IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

A. Struktura i skład osobowy:

1. Katedra Prawa Rzymskiego i Historii Prawa Sądowego
2. Katedra Historii Ustroju Państwa
3. Katedra Historii Doktryn Politycznych i Prawnych

Katedra prawa rzymskiego i historii prawa sądowego

Kierownik: prof. dr hab. Ewa Borkowska-Bagieńska
 prof. dr hab. Władysław Rozwadowski
 prof. dr hab. Wojciech Dajczak
 prof. dr hab. Bogdan Lesiński (emer.)
 dr Andrzej Gulczyński
 mgr Jacek Wiewiorowski

Doktoranci: mgr Ewaryst Kowalczyk
 mgr Wojciech Szafrąński

Katedra historii ustroju państwa

Kierownik: prof. dr hab. Jerzy Walachowicz
 prof. dr hab. Krzysztof Krasowski
 dr Marek Krzymkowski
 dr Krystyna Sikorska-Dzięgielewska (st. wykł.)

Doktoranci: mgr Małgorzata Materniak-Pawłowska
 mgr Maksymilian Stanulewicz

Katedra historii doktryn politycznych i prawnych

Kierownik: prof. dr hab. Henryk Olszewski
 prof. dr hab. Maria Zmierczak
 dr Jerzy W. Ochmański

Doktoranci: mgr Krzysztof Albiński
 mgr Róża Dembska
 mgr Przemysław Krzywoszyński

B. Główne kierunki badań naukowych:

Prawo rzymskie okresu klasycznego i poklasycznego; prawo hebrajskie; dzieje administracji późnorzymskiej; prawo rzeczowe Polski i Niemiec w XX wieku. Romanistyczna tradycja i wspólne historyczne doświadczenia; historia prawa polskiego w średniowieczu; europejska kultura prawna; prawo rzeczowe XIX i XX wieku; polska myśl humanitarna XVIII i XIX wieku; archeologia prawna; prawo kanoniczne.

Historia państwa i stanów Brandenburgii w okresie XII–XVI w. ze szczególnym uwzględnieniem ustroju Pomorza Zachodniego; Dzieje parlamentaryzmu nowożytnego (XVII–XX w.) ze szczególnym uwzględnieniem polskich instytucji ustrojowych do końca XVIII w.; stosunki państwo-Kościół w XIX i XX w. i status Kościoła katolickiego w II RP i PRL; dzieje ustroju na ziemiach polskich pod zaborami (Księstwo Warszawskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Królestwo Polskie, okres powstania styczniowego); wymiar sprawiedliwości na ziemiach polskich w XIX i XX w.

Historia myśli politycznej, ze szczególnym uwzględnieniem myśli niemieckiej; historia ustroju Polski XVI-XVIII w.; Historia historiozofii.

Publikacje książkowe ostatniej dekady:

- Historia prawa – Historia kultury. Liber Memorialis Vitoldo Maisel dedicatus* (praca zbiorowa pod red. E. Borkowskiej-Bagieńskiej i H. Olszewskiego), Poznań 1994;
- E. Borkowska-Bagieńska, K. Krasowski, B. Lesiński, K. Sikorska-Dzięgielewska, J. Walachowicz – *Powszechna historia państwa i prawa*, Poznań 1997 i nast.;
- E. Borkowska-Bagieńska, K. Krasowski, B. Lesiński, J. Walachowicz – *Historia państwa i prawa Polski*, Poznań 1997 i wyd. nast.;
- K. Krasowski, M. Krzymkowski, K. Sikorska-Dzięgielewska, J. Walachowicz – *Historia ustroju państw*, Poznań 1992 i wyd. nast.;
- B. Lesiński, J. Walachowicz – *Historia państwa i prawa. Wybór źródeł*, Poznań 1992;
- A. Gulczyński, B. Lesiński, J. Walachowicz, J. Wiewiorowski – *Historia państwa i prawa. Wybór źródeł*, Poznań 1995 i wyd. nast.;
- B. Lesiński, W. Rozwadowski – *Historia prawa*, Poznań 1990 i wyd. nast.;
- H. Olszewski, M. Zmierczak – *Historia doktryn politycznych i prawnych*, Poznań 1994 i wyd. nast.;
- H. Olszewski, E. Cieślak [red.] – *Changes in two Baltic Countries. Poland and Sweden in the 18th Century*, 1990;
- W. Dajczak, *Zapis na rzecz żony w prawie rzymskim*, Toruń 1995;
 – *Verba iuris. Reguły i kazusy prawa rzymskiego*, Toruń 1995;
 – *Zwrot bona fides w rozstrzygnięciach dotyczących kontraktów w prawie rzymskim*, Toruń 1998;
- A. Gulczyński, *Ks. Prałat Kazimierz Niesiołowski 1872-1949*, Pleszew 1995;
 – *Ministerstwo byłej Dzielnicy Pruskiej (1919-1922)*, Poznań 1995;
 – *Z życia i publicznej działalności bpa Stanisława Adamskiego*, Poznań 2000.
- K. Krasowski, *Episkopat katolicki w II RP*, Poznań 1992;
 – *Biskupi katoliccy w II RP. Słownik bibliograficzny*, Poznań 1996;
 – *Państwo a Kościół Katolicki w Polsce 1945-1955*, Poznań 1997.
- H. Olszewski, *Zwischen Begeisterung und Widerstand. Deutsche Hochschullehrer und der Nationalsozialismus*, Poznań 1989;
 – *Słownik twórców idei*, Poznań 1998;
 – *Diariusz Sejmu grodzieńskiego 1793. Oprac. i wstęp. CD-Rom. Bibl. Kórnicka* 1998.
- W. Rozwadowski, *Prawo rzymskie*, Poznań 1992 i wyd. nast.

Prace w realizacji:

Europejska kultura prawna; Polska myśl humanitarna XVIII i XIX w.; Przemiany ustroju i prawa w krajach postkomunistycznych Europy; Dobra wiara w rzymskim prawie obligacyjnym okresu poklasycznego; Res incorporalis w prawie rzymskim i jego wpływ na nowożytną dogmatykę prawa w Europie; Użyteczność doświadczeń prawa rzymskiego w rozwoju europejskiego prawa prywatnego; Rzymskie prawo procesowe; Tłumaczenie pojutyńskijskich zbiorów prawa rzymskiego; Archeologia prawna; Prawo osobowe XIX w.; Stanowisko prawne dowódców wojskowych w prowincjach Moesia Secunda i Scythia Minor; Argentorius w prawie rzymskim okresu klasycznego; Ochrona sierot w prawie biblijnym i prawie rzymskim okresu poklasycznego; Kodeks Stanisława Augusta. Studium historycznoprawne; Historia ustroju Brandenburgii i Pomorza Zachodniego w średniowieczu; Historia instytucji ustrojowych Niemiec i Rosji; Konstytucjonalizm polski w okresie międzywojennym; Ewolucja polskiego prawa małżeńskiego po 1918 r.; Polskie prawo wyznaniowe; Ustrój Wielkiego Księstwa Poznańskiego; Ustrój Księstwa Warszawskiego; Wymiar sprawiedliwości w II RP; Sądy i prawo w powstaniu styczniowym; Diariusze sejmów I Rzeczypospolitej; Historia zgromadzeń stanowych Europy; Historia Prus po 1871; Myśl polityczna współczesnej Europy; Spory między pozytywistami a zwolennikami prawa natury w XIX i XX w.; Stanisław Orzechowski jako teoretyk demokracji szlacheckiej; Polski antysemityzm 1864-1914; Aleksander Świętochowski.

C. Dydaktyka

Wszystkie przedmioty historyczno prawne stały się od roku akademickiego 1999/2000 przedmiotami fakultatywnymi na studiach prawniczych.

Prawo rzymskie wykładane jest w I semestrze na Studiach Prawniczych stacjonarnych i zaocznych w wymiarze 45 godzin oraz 30 godzin konwersatoriów.

Historia ustroju państwa pod nazwą Historia prawa publicznego wykładana jest na Studium Prawa w I semestrze w wymiarze 45 godzin, na studiach stacjonarnych i zaocznych. Studenci obu rodzajów studiów mają także po 30 godzin konwersatoriów.

Historia prawa sądowego obejmuje 45 godzin wykładów i 30 godzin konwersatoriów w II semestrze na Stacjonarnym i Zaocznym Studium Prawa.

Historia doktryn politycznych i prawnych obejmuje w II semestrze 45 godzin wykładów i 30 godzin konwersatoriów na studiach stacjonarnych i zaocznych.

Obligatoryjnymi pozostały przedmioty historycznoprawne na kierunku Administracja i Europeistyka.

Europejska kultura prawna wykładana jest na I roku Europeistyki w wymiarze 30 godzin w I semestrze.

Nowożytne ustroje państwowe wykładane są w I semestrze na Zaocznym Studium Prawa w wymiarze 45 godzin.

Myśl polityczna Europy nowożytnej i współczesnej wykładana jest w II semestrze na kierunku Europeistyka w wymiarze 30 godzin.

Wykłady fakultatywne (monograficzne) dla studentów zainteresowanych wszystkich kierunków Wydziału oraz studentów spoza wydziału:

1. Europejska kultura prawna XIX i XX w., 2. Archeologia prawa, 3. Prawo kanoniczne (do 2000 r.), 4. Prawo wyznaniowe, 5. Instytucje ustrojowe Niemiec (dla studentów Wydziału Historycznego), 6. Prawo medyczne, 7. Nacjonalizmy europejskie w XIX i XX w.

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI UNIwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

A. Struktura i skład osobowy:

INSTYTUT HISTORII I TEORII PAŃSTWA I PRAWA

Dyrektor Instytutu: prof. dr hab. Artur Korobowicz

1. Zakład Historii Państwa i Prawa
2. Zakład Prawa Rzymskiego
3. Zakład Historii Doktryn Polityczno-Prawnych.

Zakład historii państwa i prawa

Kierownik: prof. dr hab. Artur Korobowicz
 prof. dr hab. Wojciech Witkowski
 prof. dr hab. Marian Klementowski
 dr Wojciech Szwarz
 dr Wiesław Tekely
 dr Andrzej Wrzyszczyński
 dr Grzegorz Smyk
 dr Arkadiusz Bereza

Doktoranci: mgr Z. Szaniawski
 mgr J. Statuch
 mgr T. Maludzińska
 mgr A. Łapińska
 mgr Z. Kalandyk
 mgr P. Zaborek

Zakład prawa rzymskiego

Kierownik: prof. dr hab. Marek Kuryłowicz
dr Elżbieta Żak
dr Krzysztof Amielańczyk
mgr Iwona Szpringer

Zakład historii doktryn polityczno-prawnych

Kierownik: prof. dr hab. Lech Dubel
prof. dr hab. Jan Malarczyk (kierownik do 1998 r.)
prof. dr hab. Grzegorz Leopold Seidler (1/3 etatu)
mgr Grzegorz Ławnikowicz
mgr Małgorzata Łuszczynska
mgr Wojciech Więclaw
Doktoranci: mgr Adam Kruk
mgr Dariusz Mazurkiewicz
mgr Jacek Wrona

B. Główne kierunki badań naukowych:

1. Prawo sądowe, organizacja sądownictwa i ustrój ziem polskich w XIX i XX wieku (Księstwo Warszawskie, Królestwo Polskie, pierwsze lata odrodzonego państwa polskiego, okres wojny i okupacji);
2. Nauka i znaczenie prawa w XVI- XVIII wiecznej Polsce;
3. Kontrola działalności policyjnej przez sądy administracyjne w monarchii pruskiej w XVIII-XIX w.;
4. Prawo karne i wymiar sprawiedliwości w średniowiecznej Europie;
5. Rzymskie prawo prywatne, w szczególności prawo zobowiązań, prawo rodzinne, rzeczowe i spadkowe;
6. Rzymskie prawo karne;
7. Dzieje i znaczenie prawa rzymskiego w Polsce;
8. Filozofia praw i myśl prawnicza.

Publikacje książkowe ostatniej dekady:

- A. Korobowicz, *Sądownictwo Królestwa Polskiego 1876-1915*, Lublin 1995;
- *Zarys dziejów konstytucjonalizmu polskiego* (współaut. i redakcja), Lublin 1996;
- W. Witkowski, *Pierwsze konstytucje nowożytne. Komentarz i teksty*, Lublin 1996;
- M. Klementowski, *Studia nad kształtowaniem się gwarancji wolności osobistej w państwie niemieckim X-XIV wieku*, Lublin 1994;
- M. Kuryłowicz, *Prawo i obyczaje w starożytnym Rzymie*, Lublin 1994;

- M. Kuryłowicz, W. Witkowski, *Rozprawa Jana Zamoyskiego o senacie rzymskim. Tekst łaciński, przekład oraz komentarz historycznoprawny*, Lublin 1998;
- A. Korobowicz, W. Witkowski, *Historia ustroju i prawa polskiego 1772-1918*, Kraków 1998;
- L. Dubel, J. Malarczyk, *Historia doktryn polityczno-prawnych*, Lublin 1996 i wyd. nast.
- G.L. Seidler, *O istocie i akceptacji władzy państwowej*, Lublin 1995;
- *Notatki o wspólnocie europejskiej*, Lublin 1996;
 - *Notatki o wolności*, Lublin 1996;
 - *Notatki o terrorze jakobińskim*, Lublin 1996;
 - *Notatki o opinii publicznej*, Lublin 1996;
 - *Notatki o racjonalizmie*, Lublin 1998.

Tematy badawcze w realizacji:

Sądownicy z „rosyjskiego” sądownictwa Królestwa Polskiego w sądach odroczonej Rzeczypospolitej; Aleksander This i Jan Kanty Wołowski – wybitni prawnicy Królestwa Polskiego; Polskie ministerstwo sprawiedliwości w latach 1807-1876; Diariusz prywatny Bazylego Rudomicza napisany w Zamościu w latach 1656-1672; Kontrola działalności policyjnej przez sądy administracyjne w monarchii pruskiej do 1914 r.; Reforma prawa celnego w Królestwie Polskim; Sądownictwo niemieckie na terenach Generalnego Gubernatorstwa w latach 1939-1945; Sądownictwo pokojowe w guberni lubelskiej w latach 1876-1915; Działalność karno-administracyjna edylów rzymskich; Kodeks Hammurabiego i inne zbiory prawne starożytnej Mezopotamii; Umorzenie zobowiązań w prawie rzymskim; Odpowiedzialność karna według prawa rzymskiego; Zastaw w prawie rzymskim; Myśl polityczna Jana z Salisburyskiego; Idea niezawisłości sędziowskiej w polskiej myśli dwudziestolecia międzywojennego; Filozofia prawa Czesława Martyniaka; Koncepcja prawa O.W. Holmesa; Myśl prawna św. Tomasza z Akwinu; Program społeczno-polityczny PPS w latach 1944-1948.

C. Dydaktyka:

Prawo rzymskie jest przedmiotem obligatoryjnym na studiach prawniczych. Na studiach stacjonarnych 45 godzin wykładu i 30 godzin ćwiczeń, na studiach zaocznych 30 godz. wykładu. Wykładany był dotąd w semestrze III, od roku akademickiego 2000/2001 w semestrze II.

Historia prawa polskiego na studiach stacjonarnych 60 godzin wykładu w I i II semestrze oraz 30 godzin ćwiczeń w semestrze II; na studiach zaocznych wykład w I i II semestrze w wymiarze 45 godz.; na zaocznych studiach administracyjnych 30 godz. wykładu w I semestrze.

Historia powszechna prawa na studiach prawniczych 60 godz. wykładu w I i II semestrze oraz 30 godz. ćwiczeń w semestrze II na studiach stacjonarnych oraz 45 godzin wykładu w obu semestrach I roku na studiach zaocznych.

Łacińska terminologia prawnicza przedmiot obligatoryjny dla studentów zaocznych studiów prawniczych wykładany w wymiarze 15 godz.

Historia prawa wykład w III semestrze w wymiarze 18 godz. na zaocznych licencjackich studiach administracyjnych.

Historia administracji wykładana w I semestrze na zaocznych licencjackich studiach administracyjnych w wymiarze 15 godz.

Historia doktryn polityczno-prawnych na stacjonarnych studiach prawniczych 15 godz. wykładu i 15 godz. ćwiczeń. Od roku akademickiego 2000/2001 w semestrze I w wymiarze 30 godzin wykładu i 30 godz. ćwiczeń; na zaocznych studiach prawniczych wykładany na III roku w wymiarze 20 godz. a na zaocznych studiach administracyjnych w wymiarze 30 godz. na II roku studiów; na zaocznych, uzupełniających studiach administracyjnych w I semestrze I roku 15 godzin wykładu.

WYDZIAŁ PRAWA, PRAWA KANONICZNEGO I ADMINISTRACJI KATOLICKIEGO UNIWERSYTETU LUBELSKIEGO

A. Struktura i skład osobowy:

1. Katedra Prawa Rzymskiego
2. Katedra Historii Państwa i Prawa
3. Katedra Historii Źródeł Kościelnego Prawa Polskiego

Katedra prawa rzymskiego

Kierownik: Ks. prof. dr hab. Antoni Dębiński
mgr Monika Wójcik
mgr Grzegorz Jędrejek

Doktoranci: mgr Joanna Miształ-Konecka
mgr Paweł Grycewicz

Katedra historii państwa i prawa

Kierownik: prof. dr hab. Grzegorz Górski
dr Marzena Dyjakowska
mgr Marzena Lipska
mgr Marcin Zaborski
mgr Leszek Ćwikła (doktorant)

Katedra historii źródeł kościelnego prawa polskiego

Kierownik: Ks. prof. dr hab. Henryk Karbownik (do 1998 r.)

Ks. dr Stanisław Tymosz (kurator Katedry)

B. Główne kierunki badawcze:

1. Rzymskie prawo karne. Prawo rzymskie w pismach ojców Kościoła. Historia prawa rzymskiego w Polsce. Wpływ prawa rzymskiego na prawo kanoniczne.

2. Prawo rzymskie w Polsce okresu dwudziestolecia międzywojennego. Znaczenie systematyki prawa rzymskiego dla systematyki prawa prywatnego.

3. Dzieje ustroju Polskiego Państwa Podziemnego 1939-1945.

4. Dzieje recepcji prawa rzymskiego w Polsce.

5. Historia sądownictwa w Stanach Zjednoczonych.

6. Historia prawa w Anglii i Stanach Zjednoczonych.

7. Historia źródeł prawa kanonicznego.

8. Pozycja prawna kościołów w Rzeczypospolitej XIV-XVIII w.

9. Historia państwa i prawa na Rusi i Ukrainie.

10. Historia prawa kościelnego na terytorium Polski

11. Historia prawodawstwa partykularnego i instytucji kościelnych.

12. Działalność prawodawcza biskupów i arcybiskupów.

Publikacje książkowe ostatniego dziesięciolecia:

A. Dębiński, *Ustawodawstwo karne rzymskich cesarzy chrześcijańskich w sprawach religijnych*, Lublin 1990;

– *Sacrilegium w prawie rzymskim*, Lublin 1995;

– *Prawo w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Historia i współczesność*, Lublin 1999;

– *Prawo – kultura – uniwersytet. 80 lat ośrodka prawniczego KUL* (red.), Lublin 1999;

– *Starożytne kodyfikacje prawa* (red.), Lublin 2000;

– *Religia i prawo karne w starożytnym Rzymie* (współred.), Lublin 1998;

– *Historia et ius. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Henryka Karbownika* (współred.), Lublin 1998;

– *Plenitudo legis dilectio. Księga pamiątkowa dedykowana Prof. dr hab. Bronisławowi Zubertowi* (współred.), Lublin 2000;

G. Górski, *Administracja Polski Podziemnej 1939-1945*, Toruń 1995;

– *Polskie Państwo Podziemne 1939-1945*, Toruń 1998;

– *Polskie Państwo Podziemne na Pomorzu 1939-1945*, Toruń 1999 (red.).

H. Karbownik, *Ofiary iura stolae na ziemiach polskich w latach 1285-1918. Studium historycznoprawne*, Lublin 1995;

- *Opodatkowanie dochodów duchowieństwa i dóbr kościelnych na ziemiach polskich w okresie zaborów 1772-1918*, Lublin 1998;
- *Białaczów i okolica w latach 1233-1914. Studium prawnohistoryczne*, Sandomierz 1998;

Stanisław Tymosz, *Synod archidiecezji lwowskiej z 1765 roku*, Lublin 1998.

Realizowane tematy badawcze:

Niemiecka szkoła historyczno-prawna a prawo rzymskie w Polsce XIX w.; *Piae causae w prawie rzymskim*; *Przestępstwo incestum w prawie rzymskim*; *Prawo rzymskie na Uniwersytecie Wileńskim w XIX w.*; *Ustrój sądownictwa wojskowego w latach 1944-1956*; *Ewolucja struktury organizacyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w latach 1917-1939*; *Pozycja prawna kościoła prawosławnego w Polsce w XIV-XVIII w.*; *Kodyfikacja kościelnego prawa polskiego w okresie przedzaborowym*; *Wizytacje kanoniczne arcybiskupa Wacława H. Sierakowskiego w latach 1740-1780*; *Proces w Kongregacji Soboru i w Trybunale Sygnatury Apostolskiej w sprawie naruszenia prawa patronatu katedry lwowskiej w latach 1761-1765*.

C. Dydaktyka:

Prawo rzymskie – na stacjonarnych studiach prawniczych 60 godz. wykładu i 30 godz. ćwiczeń w obu semestrach I roku studiów; na studiach zaocznych po 50 godz. wykładu w II i III semestrze.

Historia ustrojów państw – na stacjonarnych studiach prawniczych 60 godzin wykładów i 60 godzin ćwiczeń w I semestrze;

Historia prawa – na studiach stacjonarnych 60 godzin wykładów u 60 godzin ćwiczeń w II semestrze.

Historia państwa i prawa Polski – wykładana przez dwa semestry na zaocznych studiach prawniczych w wymiarze 45 godzin.

Powszechna historia państwa i prawa – 45 godzin wykładu na zaocznych i studiach prawniczych w I i II semestrze.

Historia kościelnego prawa polskiego – 30 godzin wykładu i 15 godz. ćwiczeń na studiach stacjonarnych i 30 godz. wykładu na studiach zaocznych.

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI UNIwersYTETU ŁÓDZKIEGO**A. Struktura i skład osobowy:**

1. Katedra Prawa Rzymskiego
2. Katedra Powszechnej Historii Państwa i Prawa
3. Katedra Historii Państwa i Prawa Polskiego
4. Zakład Historii Doktryn Polityczno-Prawnych

Katedra prawa rzymskiego

- Kierownik: prof. dr hab. Jan Kodrębski (do 1998)
(od 1999) dr hab. Anna Pikulska-Robaszkiewicz
dr Ireneusz Jakubowski
mgr Monika Krawczyk
- Doktoranci: mgr Mariusz Białecki
mgr Mariusz Golecki

Katedra powszechnej historii państwa i prawa

- Kierownik: p.o.: dr Tadeusz Szulc
prof. dr hab. Józef Matuszewski (1/3 etatu)
prof. dr hab. Zygfryd Rymaszewski (1/3 etatu)
mgr Magdalena Podgórska
mgr Maciej Rakowski
mgr Ewa Turska-Woźniak
- Doktorantka: mgr Lena Rijalkowka

Katedra państwa i prawa polskiego

- Kierownik: prof. dr hab. Jacek Matuszewski
prof. dr hab. Krzysztof Goźdz-Roszkowski
dr Tomasz Kubicki
mgr Piotr Leleńtal
mgr Edyta Nowak-Jamróż
- Doktoranci: mgr Teresa Nowak
mgr Tomasz Pleksiak

Zakład doktryn polityczno-prawnych

- Kierownik: prof. dr hab. Zbigniew Rau
dr Tomasz Fijałkowski
dr Jakub Skomiał
- Doktoranci: mgr Maciej Chmieliński
mgr Tomasz Tulejski
mgr Tomasz Szczech

B. Główne kierunki badań naukowych:

1. Dogmatyka rzymskiego prawa prywatnego na tle stosunków społeczno-politycznych. Historia prawa rzymskiego epoki oświecenia: problemy recepcji i nauczania. Rzymskie prawo karne epoki klasycznej. Rzymskie źródła współczesnych konstrukcji prawa prywatnego.
2. Prawo polskie okresu średniowiecza. Ustrój i prawo I Rzeczypospolitej. Problematyka ustrojowa nowożytnych państw europejskich.
3. Myśl polityczna liberalizmu. Liberalizm a konserwatyzm i klasyczny republikanizm. Doktryny średniowiecznej monarchii narodowej. System wartości politycznych ruchu egzekucyjnego.
4. Metodologia badań historyczno-prawnych.
5. Prawo sądowe polskiego państwa szlacheckiego.
6. Ustrój polityczny Polski przedrozbiorowej i stosunki społeczne na ziemiach polskich.
7. Prawo wyborcze we Włoszech w latach 1861–1923.
8. Historia prawa na starożytnym Bliskim Wschodzie (stosunki własnościowe).
9. Stosunki kredytowe w Królestwie Polskim w II połowie XIX w.

Publikacje książkowe ostatniej dekady (dane niepełne):

- J. Kodrębski, *Prawo rzymskie w Polsce XIX wieku*, Łódź 1990;
 Z. Rau, *Contractarianism versus holism*, Boston 1995;
 A. Pikulska-Robaszkiewicz, *Lichwa w państwie i prawie republikańskiego Rzymu*, Łódź 1999;
 – *Profesorowi Janowi Kodrębskiemu in memoriam* (red. nauk.), Łódź 2000.
 Z. Rau, *From Communism to Liberalism: Essays on the Individual and Civil Society*, Łódź 1998;
 – *Liberalizm. Zarys myśli politycznej XIX i XX wieku*, Warszawa 2000.
 J. Matuszewski, *Najstarszy zwód prawa polskiego. Das älteste polnische Gewohnheitsrechtsbuch*, Łódź 1995;
 Z. Rymaszewski, *Nieznany spis prawa chełmińskiego z przelomu XIV i XV w.*, Łódź 1993;
 T. Szulc, *Uchwały podatkowe ze szlacheckich dóbr ziemskich za pierwszych Jagiellonów*, Folia Iuridica 48, Łódź 1991;
 – *Z badań nad egzekucją praw. Podstawy ustawodawcze egzekucji dóbr, ich interpretacja i nowelizacja na sejmach za panowania Zygmunta II Augusta*, Studia z dziejów państwa i prawa, T. VI, Łódź 2000;
 J. Matuszewski, J.S. Matuszewski, *Najdawniejszy zwód prawa polskiego*. Łódź 1994.

Tematy realizowane:

Prawo rzymskie w twórczości Tadeusza Czackiego. Studium historycznoprawne; Kształtowanie się zasady swobody umów; Liberlizm i jego koncepcje wolności; Doktryna monarchii narodowej w polskich kronikach średniowiecznych; Proces graniczny w Polsce do przełomu XV i XVI stulecia; Z badań nad egzekucją (podstawy ustawodawcze egzekucji dóbr, jej interpretacja i nowelizacja na sejmach za panowania Zygmunta II Augusta); Kształtowanie się włoskiego prawa wyborczego w latach 1848-1923; Egzekucja praw czy ich reforma – charakterystyka szlacheckiego ruchu politycznego połowy XVI w.; Łódzkie Towarzystwo Kredytowe do 1914 r.; Naruszenie konstytucji przez władze II Rzeczypospolitej w latach 1921-1935.

C. Dydaktyka:

Prawo rzymskie jest przedmiotem na I roku studiów prawniczych. Wykłady (60 godzin) i ćwiczenia (30 godzin) trwają przez dwa semestry na studiach stacjonarnych i wieczorowych.

Historia państwa i prawa polskiego na I roku studiów prawniczych przez dwa semestry w wymiarze 60 godz. wykładu i 30 godz. ćwiczeń, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i wieczorowych.

Powszechna historia państwa i prawa – I rok studiów prawniczych w semestrze I i II w wymiarze 60 godz. wykładu i 30 godz. ćwiczeń na studiach stacjonarnych i wieczorowych.

Historia ustroju Polski na pierwszym roku studiów administracyjnych w wymiarze 60 godzin wykładów i 30 godz. ćwiczeń dla studentów stacjonarnych i wieczorowych.

Wykłady fakultatywne dla zainteresowanych studentów:

- Prawo kanoniczne (30 godz.)
- La Formation de la Notion de la Propriété en Droit Romain (15 godz.)

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI UNIWERSYTETU MIKOŁAJA KOPERNIKA

A. Struktura i skład osobowy:

1. Katedra Prawa Rzymskiego
2. Katedra Powszechnej Historii Państwa i Prawa
3. Katedra Historii Prawa Niemieckiego w Polsce
4. Katedra Historii Państwa i Prawa Polskiego (brak danych)
5. Katedra Historii Doktryn Polityczno-Prawnych (brak danych)

Katedra prawa rzymskiego

Kierownik: prof. dr hab. Andrzej Sokala
 (do 2000 r.) prof. dr hab. Władysław Bojarski
 prof. dr hab. Wojciech Dajczak

Katedra powszechnej historii państwa i prawa

Kierownik: prof. dr hab. Krystyna Kamińska
 dr Andrzej Gaca
 mgr Marcin Mazur

Katedra historii prawa niemieckiego w Polsce

Kierownik: prof. dr hab. Stanisław Salmonowicz
 dr hab. Danuta Janicka

B. Główne kierunki badań naukowych:

1. Prawne regulacje z dziedziny obyczajów w Rzymie. Rzymskie prawo karne. Prawo kanoniczne.
2. Historia prawa miejskiego. Historia ustroju sądów. Historia administracji. Historia źródeł prawa skandynawskiego.
3. Historia prawa chełmińskiego.
4. Historia prawa karnego i nauki prawa karnego w Polsce i w Niemczech w XVII-XIX w.
5. Pomorze w okresie II RP i w czasie II wojny światowej.

Publikacje książkowe ostatniej dekady:

- A. Sokala, *Lenocinium w prawie rzymskim*, Toruń 1992;
 – *Meretrix i jej pozycja w prawie rzymskim*, Toruń 1992;
- B. Bojarski, W. Dajczak, A. Sokala, *Przewodnik do ćwiczeń z prawa rzymskiego*, Toruń 1990;
 – *Verba iuris. Reguły i kazusy prawa rzymskiego*, Toruń 2000;
- K. Kamińska, *Lokacje miast na prawie magdeburskim na ziemiach polskich*, Toruń 1990;
- A. Gaca, *Kodeks Christiana Duńskiego*, Toruń 1992;
- K. Kamińska, Z. Naworski, *Historia i współczesność*, Toruń 1995 i nast.
- K. Kamińska, A. Gaca, Z. Naworski, *Powszechna historia ustroju*, Toruń 1996;
- D. Janicka, *Nauka o winie i karze w dziejach klasycznej szkoły prawa karnego w Niemczech w I połowie XIX wieku*, Toruń 1998;
- S. Salmonowicz, *Ustrój i prawo Pomorza w latach 1850-1918* (w druku);
 – *Polskie Państwo Podziemne. Polish Underground State* (współaut.), Warszawa 1999;
 – *Armia Krajowa. Szkice z dziejów sił zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego*, pod red. K. Komorowskiego (współaut.), Warszawa 1999.

Tematy realizowane:

1. Filozofia w dyskusji jurystów rzymskich. Problem aequitas w prawie.
2. Historia źródeł prawa i ustroju Danii od XIII do XIX w.
3. Stany nadzwyczajne w konstytucjach i praktyce konstytucyjnej państw europejskich.
4. Europejska historia prawa karnego (praca zbiorowa)
5. Porównawcza historia ustrojów (podręcznik).

C. Dydaktyka.

Prawo rzymskie – 45 godzin wykładu i 30 godz. ćwiczeń w III semestrze dla stacjonarnych studentów prawa; 40 godz. wykładu na studiach zaocznych.

Powszechna historia państwa i prawa – na prawniczych studiach stacjonarnych 60 godzin wykładów i 30 godzin (fakultatywnych) ćwiczeń; na studiach zaocznych 45 godzin wykładów.

Wykłady fakultatywne:

1. Historia prawa procesowego XIII-XIX w.
2. Historia prawa prywatnego
3. Historia państwa pruskiego
4. Historia prawa niemieckiego
5. Wprowadzenie do prawa RFN

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO

A. Struktura i skład osobowy:

1. Katedra historii prawa (w 1995 r. weszła w jej skład Katedra Historii Ustroju Polski)
2. Katedra prawa rzymskiego
3. Zakład doktryn politycznych i prawnych (wchodzi w skład Katedry Prawa Konstytucyjnego).

Katedra historii prawa

Kierownik: prof. dr hab. Adam Lityński
 prof. dr hab. Józef Ciągwa
 dr hab. Marian Mikołajczyk
 dr Andrzej Drogoń
 dr Wojciech Organiściak
 mgr Elżbieta Kaznowska

Katedra prawa rzymskiego

Kierownik: prof. dr hab. Edward Szymoszek
mgr Małgorzata Karlińska

Zakład doktryn politycznych i prawnych

Kierownik: prof. dr hab. Ryszard M. Małajny
dr Andrzej Bisztyga
dr Mariusz Jagielski

B. Główne kierunki badań naukowych:

1. Średniowieczne prawo chorwackie. Prawo karne w Polsce okresu Oświecenia. Prawo karne oraz organizacja wymiaru sprawiedliwości insurekcji kościuszkowskiej. Sejmiki Rzeczypospolitej szlacheckiej. Kodyfikacja prawa karnego II RP. Wymiar sprawiedliwości PRL.

2. Autonomia Śląska w II RP. Problemy mniejszości w II RP. Dzieje parlamentaryzmu.

3. Ziemskie prawo procesowe Rzeczypospolitej szlacheckiej. Prawo karne materialne miast polskich XVI-XVIII w.

4. Prawo rzymskie w średniowieczu i czasach nowożytnych.

5. Stosunek chrześcijańskiej demokracji w I Sejmie Śląskim do spraw ustrojowych Województwa Śląskiego w latach 1922-1929.

6. Kodeksy wojskowe w Polsce roku 1775.

Publikacje książkowe:

- A. Lityński, *Wydział karny Komisji Kodyfikacyjnej II Rzeczypospolitej. Dzieje prac nad częścią ogólną kodeksu karnego*, Katowice 1991;
– *O prawie i sądach początków Polski Ludowej*, Białystok 1999;
– *Historia ustroju i prawa Polski Ludowej (1944-1989)*, Warszawa 2000 (wspólnie z A. Kallasem).
- J. Ciągwa, *Immunitet parlamentarny posłów Sejmu Śląskiego w latach 1922-1939: regulacja prawna i praktyka*, Katowice 1992;
– *Rada Narodowa Republiki Słowackiej*, Warszawa 1998;
– *Dzieje i współczesność Jurgowa 1746-1996 – Dejiny a súčasnost Jurgova*, Kraków 1996.
- R.M. Małajny, *Trzy teorie podzielonej władzy*, Warszawa 2000.
- M. Mikołajczyk, *Na drodze do powstania procesu mieszanego. Zmiany w polskim procesie karnym w latach 1764-1794*, Katowice 1991;
– *Repertorium ungedruckter Quellen zur Rechtsprechung Deutschlands 1800-1945* (współaut.), Frankfurt am Main 1995;
– *Przestępstwo i kara w prawie miast Polski południowej XVI-XVIII wieku*, Katowice 1998.

Tematy realizowane:

1. *Prawo karne materialne i procesowe Polski Ludowej. Prawo cywilne Polski Ludowej ze szczególnym uwzględnieniem procesu kodyfikacji. Geneza i początki prawa wojskowego w Polsce Ludowej. Organizacja wymiaru sprawiedliwości w Polsce Ludowej. Ministerstwo Bezpieczeństwa i Informacja Wojskowa w Polsce Ludowej.*

2. *Autonomia i parlamentaryzm na Śląsku w okresie międzywojennym.*

3. *Prawo rzymskie w średniowieczu i czasach nowożytnych.*

4. *Zasada podziału władzy państwowej.*

5. *Proces miejski w dawnej Rzeczypospolitej. Dzieje przestępczości w dawnej Polsce. Ziemskie prawo karne w dawnej Polsce.*

6. *Rady narodowe w Polsce Ludowej.*

7. *Katowicka Delegatura Komisji Specjalnej do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym.*

8. *Osiemnastowieczni pisarze ustroju i prawa Rzeczypospolitej szlacheckiej. Prokuratoria Generalna w II RP i w Polsce Ludowej. Prawo wojskowe Rzeczypospolitej szlacheckiej.*

C. Dydaktyka:

Historia prawa na studiach stacjonarnych 75 godzin wykładów i 60 godzin ćwiczeń przez dwa semestry I roku; na studiach zaocznych 40 godz. wykładu w I semestrze.

Historia ustroju Polski na tle powszechnym na studiach stacjonarnych 75 godzin wykładów i 45 godz. ćwiczeń w I semestrze; na studiach zaocznych 40 godz. wykładów w II semestrze; 20 godz. VII semestr na administracji.

Prawo rzymskie na studiach stacjonarnych 60 godzin wykładów w I i II semestrze oraz 30 godzin ćwiczeń; na studiach zaocznych 30 godzin wykładów w II semestrze.

Historia doktryn politycznych i prawnych na studiach stacjonarnych w III semestrze 30 godzin wykładów i 15 godz. ćwiczeń; na studiach zaocznych 15 godzin wykładów w III semestrze; 15 godz. w X semestrze na administracji.

Historia administracji na administracyjnych studiach licencjackich 20 godzin wykładu w I semestrze.

Wykłady uzupełniające i monograficzne (fakultatywne).

- Prawo rzymskie a świat współczesny,
- Sądy i prawo karne w Polsce czasów stalinowskich,
- Radziecka utopia a prawo: prawo cywilne, karne organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości Rosji Radzieckiej i ZSRR 1917-1991,
- Archeologia prawna.

**WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI UNIwersytetu
GDAŃSKIEGO****A. Struktura i skład osobowy:**

1. Katedra Powszechnej Historii Państwa i Prawa
2. Brak danych o innych zakładach prowadzących badania i dydaktykę z dziedzin historycznoprawnych.

Katedra powszechnej historii państwa i prawa

Kierownik: prof. dr hab. Tadeusz Maciejewski
dr Roman Skeczkowski
dr Beata Kolarz

Doktoranci: mgr I. Wierzchowiecka
mgr M. Andrzejewski
mgr E. Bocek
mgr A. Machola

B. Główne kierunki badawcze:

1. Historia prawa miejskiego, prawa morskiego i prawa karnego.
2. Historia administracji.
3. Problematyka ustroju i prawa litewskiego w XX w.

Publikacje książkowe ostatniej dekady:

- T. Maciejewski, *Wilkie miasta Torunia*, Poznań 1997,
– *Narzędzia tortur, sądów bożych i prób czarownic*, Koszalin 1997,
– *Historia ustroju Polski*, Koszalin 1998,
– *Historia prawa sądowego Polski*, Koszalin 1998,
– *Historia ustroju i prawa sądowego Polski*, Warszawa 1999,
– *Historia powszechna państwa i prawa*, Warszawa 2000.
- R. Skeczkowski, *Administracja i samorząd miejski w państwie krzyżackim*, Koszalin 1997 (wspólnie z W. Snecikowskim).

Tematy realizowane: *Trybunał Litewski w latach 1764-1795*; *Prawo ochrony przyrody w II RP*; *Procesy polityczne przed Sądem Marynarki Wojennej w Gdyni w latach 1945-1956*; *Ustawodawstwo cywilno-handlowe w Wielkiej Brytanii w drugiej połowie XIX wieku*.

C. Dydaktyka:

Powszechna historia państwa i prawa przedmiot obligatoryjny na I roku studiów prawniczych w wymiarze 60 godzin wykładów i 60 godzin konwersatoriów.

Historia prawa wykładana na I roku zaocznych studiów prawniczych w wymiarze 30 godzin.

Historia administracji wykładana na zaocznych studiach administracyjnych na I roku, w wymiarze 20 godzin.

Wykłady uzupełniające:

- Historia administracji 15 godz. na IV roku Prawa;
- Historia prawa gdańskiego 10 godz. na V roku dla studentów prawa i administracji.

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO

A. Struktura i skład osobowy:

1. Katedra Prawa Rzymskiego i Historii Doktryn Politycznych i Prawnych.
2. Katedra Historii Prawa.

Katedra prawa rzymskiego i historii doktryn politycznych i prawnych

Kierownik: prof. dr hab. Władysław Rozwadowski
prof. dr hab. Maria Zmierczak
prof. dr hab. Bronisław Sitek
mgr Rita Jaworska-Stankiewicz

Katedra historii prawa

Kierownik: prof. dr hab. Zofia Kulejewska
prof. dr hab. Jerzy Walachowicz
mgr Marek Tkaczuk

B. Główne kierunki badań:

1. Badania nad ustrojem państwa w różnych okresach historycznych.
2. Ustrój Pomorza Zachodniego i Brandenburgii.
3. Ustrój biskupstwa kamińskiego.
4. Prawo rzymskie.

Publikacje ostatniej dekady:

- B. Sitek, *Pojęcie sprawiedliwości w konstytucjach cesarskich z okresu Dioklecjana i Konstantyna Wielkiego*, Kraków 1995;
– *Actiones populares w prawie rzymskim na przełomie republiki i pryncypatu*, Szczecin 1999.

Tematy realizowane:

- Infamia w rzymskim prawie poklasycznym;
- Komentarz romanistyczny do polskiego prawa cywilnego;
- Separacja w rozwoju historycznym;
- Pojęcie prawa u św. Pawła;
- Prawo wspólnotowe a prawo rzymskie.

C. Dydaktyka:

Historia prawa publicznego przedmiot obowiązkowy na studiach prawnych w I semestrze w wymiarze 45 godzin wykładu i 15 godzin ćwiczeń na studiach stacjonarnych oraz 30 godzin wykładów na studiach zaocznych w II semestrze.

Historia prawa prywatnego obligatoryjny przedmiot na studiach prawnych; 45 godzin wykładu i 10 godzin ćwiczeń na I roku studiów stacjonarnych oraz 30 godz. wykładu w semestrze I na studiach zaocznych.

Prawo rzymskie przedmiot obowiązkowy. Na studiach dziennych 45 godzin wykładu i 15 godzin ćwiczeń, a na studiach zaocznych 30 godz. wykładu.

Historia doktryn politycznych i prawnych – 45 godz. wykładów i 15 godzin ćwiczeń na studiach stacjonarnych oraz 30 godzin wykładów na studiach zaocznych.

Prawo kanoniczne, przedmiot fakultatywnym wykładany w wymiarze 20 godzin na studiach stacjonarnych i 15 godzin na studiach zaocznych.

WYDZIAŁ PRAWA UNIWERSYTETU KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO W WARSZAWIE

A. Struktura i skład osobowy:

1. Katedra Prawa Rzymskiego
2. Katedra Powszechnej Historii Państwa i Prawa
3. Katedra Historii Ustroju i Prawa w Polsce (brak danych)

Katedra prawa rzymskiego

Kierownik: prof. dr hab. Jan Zabłocki
mgr Ewa Dziuban

Katedra powszechnej historii państwa i prawa

Kierownik – vacat
dr Marzenna Paszkowska
mgr Przemysław Gawron

B. Główne kierunki badań naukowych:

1. Prawo rzymskie w *Noctes Atticae* Aulusa Gelliusa;
2. Historia państwa i prawa w Rosji XIX i XX w. Nauka prawa w Rosji XIX i XX w.
3. Nauka prawa na ziemiach polskich w XIX i XX w.

Publikacje książkowe ostatniej dekady:

- J. Zabłocki, *Kompetencje „patres familias” i zgromadzeń ludowych w świetle „Noctes Atticae” Aulusa Gelliusa*, Warszawa 1990;
– *Rozważania o procesie rzymskim w „Noctes Atticae” Aulusa Gelliusa*, Warszawa 1999.

Tematy w realizacji:

- Historiografia w *Noctes Atticae* Aulusa Gelliusa;
- Prawo rzymskie w III Statucie Litewskim.

C. Dydaktyka:

Prawo rzymskie jest obowiązkowym przedmiotem na I roku studiów. Na studiach stacjonarnych 60 godzin wykładów i 60 godzin ćwiczeń w obu semestrach; na studiach zaocznych 48 godzin wykładów i 48 godz. konsultacji w semestrze I i II, także w II semestrze 16 godz. wykładu pt. Łacina w terminologii prawniczej.

Powszechna historia państwa i prawa jest przedmiotem obowiązkowym na I roku studiów. Na studiach stacjonarnych w jednym semestrze 45 godz. wykładu i 30 godzin ćwiczeń; na studiach zaocznych 32 godziny wykładu i 16 godz. ćwiczeń (fakultatywnych).

WYDZIAŁ PRAWA UNIWERSYTETU W BIAŁYMSTOKU**A. Struktura i skład osobowy:**

1. Zakład Historii Państwa i Prawa
2. Zakład Prawa Rzymskiego i Kanonicznego

Zakład historii państwa i prawa

Kierownik: prof. dr hab. Maria Szyszkowska
 prof. dr hab. Adam Lityński (1/2 etatu)
 prof. dr hab. Marian Mikołajczyk (1/2 etatu)
 dr Piotr Fiedorczuk
 mgr Ireneusz S. Grat
 mgr Karol Kuźmich
 mgr Mariusz Mohyluk
 mgr Marcin Łysko (doktorant)

Zakład prawa rzymskiego i kanonicznego

Kierownik: ks. prof. dr hab. Florian Lempa
 dr Andrzej Abramski
 dr Piotr Niczyporuk
 mgr Stefan Karolak

B. Główne kierunki badań naukowych:

1. Wpływ Kanta na filozofię prawa w XX w.;
2. Sądy i prawo sądowe Polski Ludowej;
3. Komisja Specjalna do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym 1945-1954;
4. Neokantowskie nurty filozoficznoprawne w Polsce;
5. Pozycja prawna wdowy w archaicznym, przedklasycznym i klasycznym prawie rzymskim.

Tematy w realizacji:

- Poglądy prawonaturalne Cz. Strzeszewskiego na tle nurtów filozoficznoprawnych w Polsce po II wojnie światowej;
- Ustrój sądów powszechnych w pracach Komisji Kodyfikacyjnej w II RP;
- Prokuratura PRL 1944-1967.

C. Dydaktyka:

Historia stroju i prawa polskiego na studiach stacjonarnych 45 godz. wykładów i 15 godz. ćwiczeń; na studiach zaocznych 30 godz. wykładu.

Powszechna historia państwa i prawa na studiach stacjonarnych 45 godz. wykładów i 15 godz. ćwiczeń; na studiach zaocznych 30 godzin wykładów.

Prawo rzymskie na studiach stacjonarnych 30 godzin wykładów i 30 godz. ćwiczeń; na studiach zaocznych 45 godzin wykładów.

Historia doktryn politycznych i prawnych na studiach stacjonarnych i zaocznych po 30 godzin wykładów.

Historia filozofii – 30 godzin wykładów.

Wykłady fakultatywne:

- Sądy i prawo karne czasów stalinowskich w Polsce;
- Radziecka utopia a prawo 1917-1991.

Opracowała:

Krystyna Sikorska-Dzięgielewska (Poznań)